

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartal-
nie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 173.

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 2 Lipca 1829 roku we Czwartek.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

KRÓLESTWO POLSKIE — Warszawa.

*Wypis z protokołu sekretarjatu stanu królestwa pol-
skiego — Z Bożej Łaski MY MIKOŁAJ I.
Cesarz Wszech Rosji Król Polski. i t. d. i t. d. i t. d.*

Pragnąc dać Najukochańszemu Bratu Naszemu Wiel-
kiemu Xięciu Konstantemu Cesarzewiczowi, szczególną
oznakę zadowolenia Naszego, za znamienite zasługi, któ-
rych Nam w Naszém Królestwie Polskiem oddawać nie
przestaje, przez szaczący sposób w jaki sprawuje wa-
żne obowiązki sobie powierzone.

Postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Ekonomje: Skierniewice, Głuchów, Baków,
Jezioro i Kompin, ze wszystkimi ich przynależnościami,
tak jak dawniej, do xięstwa Łowickiego należały,
w darowiznie postanowieniami błogosławionej pamięci po-
przednika Naszego Cesarza i Króla ALEXANDRA I. d.
22 czerwca (4 lipca) 1820 r. i 27 czerwca (9 lipca) 1822
w Petersburgu wydanemi, Bratu Naszemu Wielkiemu Xię-
ciu Konstantemu Cesarzewiczowi uczynionęj, nieobjętej;
darujemy teraz i nadajemy dodatkowo do dóbr Łowicz,
tytułem darmym, na wieczną i nieodzowną własność
prywatną, temuż Najukochańszemu Bratu Naszemu Wiel-
kiemu Xięciu Konstantemu Cesarzewiczowi i Jego na-
stępcom, z prawem nieograniczonem rozporządzania nie-
mi podług upodobania.

Art. 2. Celem zapewnienia obdarowanemu zupeł-
nego i całkowitego z tychże dóbr dochodu, polecamy, aby
dług towarzystwa kredytowego ziemskiego na wyż rze-
czone ekonomje zaciągnięty, ze skarbu publicznego za-
płaconym; a ekonomje wyż rzeczzone od długu tego w
hypotece oczyszczonemi zostały.

Art. 3. Dobra w artykule I szym niniejszego postano-
wienia wymienione, oddane zostaną Bratu Naszemu Wiel-
kiemu Xięciu Konstantemu Cesarzewiczowi w takim stanie
w jakim się teraz znajdują, i z takimi prawami obowią-
zkami jakich rząd jako właściciel dotychczasowy używał,
i jakie wypełniać był winien.

Art. 4. Podatki i ciężary publiczne z dóbr darowa-
nych, mają być przez właściwe władze urządzone, a
przez obdarowanego i jego następców, lub prawo naby-
wców opłacone i ponoszone, podług takich zasad, jakie
dla wszystkich innych posiadłości ziemskich, do osób pry-
watnych należących, są lub będą ustanowione.

Art. 5. W celu ustalenia własności, tak ekonomjów
niniejszém postanowieniem jako też wszystkich dóbr po-
stanowieniami z dnia 22 czerwca (4 lipca) 1820 roku i
27 czerwca (9 lipca) 1822 roku, Najukochańszemu Bra-
tu Naszemu Wielkiemu Xięciu Konstantemu Cesarzewiczowi
darowanych, upoważniamy radę administracyjną Naszego
Królestwa Polskiego, do umocowania w imieniu Naszém,
radcy stanu prezesa prokuratorji jeneralnej, ażeby tenże
przed aktami hypotecznymi właściwemi stanął, niniejszą
darowiznę w księgach wieczystych ekonomjów Skierniewi-
ce, Głuchów, Baków, Jezioro i Kompin w hypotece już
uregulowanych zeznał, a oraz w celu przepisania tytułu
własności dóbr dopiero wspomnianych, na rzecz Najuko-
chańskiego Brata Naszego Wielkiego Xięcia Konstantego
Cesarzewicza stosowny wniosek uczynił.

Co się zaś tycze dóbr, postanowieniami z dnia 22
czerwca (4 lipca) 1820 roku i 27 czerwca (9 lipca)
1822 roku objętych, w hypotece dotąd nie uregulowanych,
a które należeć będą do tegoż ukochanego Brata Nasze-
go, z tą samą zupełnością praw jak dobra w artykule I
niniejszego aktu wyszczególnione, winien będzie wyż rze-
czony delegowany o uregulowanie hypoteki tychże dóbr
podług prawideł postanowienia Naszego pod dniem 12
(24) stycznia 1826 r. wydanego, postarać się, darowiznę
w tychże postanowieniach zawartą, w księgach wieczystych
zeznać, i następnie wniosek o zapisanie tytułu wła-
sności ich wprost na rzecz Najukochańskiego Brata
Naszego Wielkiego Xięcia Konstantego Cesarzewicza
uczynić.

Art. 6. Wykonanie niniejszego postanowienia, które
w Dzienniku Praw umieszczone być ma, kommissjom
rządowym w czém do której należy polecamy.

Dan w Zamku Naszym Królewskim w Warszawie d.
20 maja (1 czerwca) roku pańskiego 1829. a panowania
Naszego 4go.

(podpisano) MIKOŁAJ I.

(L. S.) Przez Cesarza i Króla — minister sekretarz
stanu (podpisano) Stefan Hr. Grabowski. — Zgodno
z oryginałem minister sekretarz stanu. (podpisano)
Stefan Hr. Grabowski. — Zgodno z oryginałem rad-
ca sekretarz stanu generał dywizji (podpisano) Kossecki.
— Zgodno z wypisem, minister sprawiedliwości Ig. Sobo-
lewski. — Za sekretarza jeneralnego, Młodzianowski. —

— Postanowieniami N. Cesarza i Króla z dnia 4 (16)
czerwca r. b. mianowani zostali: Kawalerem orderu S.
Stanisława II klasy: Briskorn radca wojenny, naczel-

nik drugiej sekcji centralnego biura sztabu jenerałnego J. C. K. Mości; tegoż orderu IV klasy: Ławretiew kapitan kompanii grenadierów pokojowych J. C. K. M.; Bielawski urzędnik 9 klasy.

— Postanowieniami 6 (18) czerwca mianowani zostali: *Kawalerami orderu S. Stanisława II klasy*: Ignacy Banczakiewicz intendent Łazienek królewskich. Filip Kincel lekarz zamkowy.

— Reskryptami najwyższymi z dnia 7 (19) czerwca r. b. mianowani zostali: *Kawalerami orderu S. Anny I klasy*: Karól Wojda prezydent mun. miasta sto. Warszawy. Franciszek Xawery Potocki radca stanu nadzw. prezydujący w prokuraturze jnej. Ignacy Zieliński radca stanu nadzw. prezes głównej izby obrachunkowej.

— Postanowieniami N. Cesarza i Króla z dnia 9 (21) czerwca r. b. mianowani zostali: *Kawalerami orderu S. Stanisława I klasy*: Alexander Taniejew rzeczywisty radca stanu, szambelan dworu ces. ross.; Apolinary Butienjew rzeczywisty radca stanu w kolegium ces. spraw zagranicznych. *Kawalerem tegoż orderu II klasy*: Renaud baron de Sacken radca stanu w kolegium ces. spraw zagra. *Kawalerami tegoż orderu III klasy*: Szymon Jurewicz sztabs-kapitan pułku izmailowskiego; Florjan Gille radca tytularny; Bazyl Pogorzański sztabs-lekarz, radca kolegi; wszyscy trzej zostający w orszaku J. C. M. Następcy tronu. Jan Enochin radca kolegi. lekarz J. C. K. Mci; Grzegorz Kudrjowski ases. kolegi. w ces. kolegium spraw zagr.

— Postanowieniem N. Cesarza i Króla Jmci z dnia 10 (22) czerwca r. b., mianowany został sekretarzem do redakcji francuskiej w kancelarii królewskiej sekretarjatu stanu: Konstanty Xiążę Giedroń.

— Postanowieniami z d. 10 (22) czerwca r. b., mianowani zostali: *Kawalerem orderu S. Stanisława I klasy*: Ignacy Mycielski jenerał brygady, komendant korpusu kadetów w Kaliszu. *Tegoż orderu IV klasy*: Andrzej Brzeziński czł. tow. dobroczynności; Ignacy Zagórski sekretarz posiedzeń centralnych tegoż towarzystwa; Franciszek Plewiński członek tegoż towarz.; Stanisław Wołowski lekarz instytutu w Grzybowej Woli; Antoni Corazzi, członek tegoż towarz.

— Postanowieniem N. Cesarza i Króla z d. 12 (24) czerwca r. b., wezwany został szczególnie do Rady administracyjnej, jenerał dywizji Rautenstrauch Dyr. jny w Kom. rząd. wojny.

— Postanowieniami z d. 12 (24) czerwca mianowani zostali: *Kawalerami orderu S. Stanisława II klasy*: Baron Mejendorf rad. sta. radca poselstwa J. C. K. M. w Wiedniu; Stanisław Kossakowski mistrz obrzędów dworu ces. *Tegoż orderu III klasy*: Beulwitz, podpułkownik adjutant J. K. M. W. xięcia sasko-wejmarskiego; Otto radca kolegi. sekretarz J. C. M. W. Xiężnej sasko-wejmarskiej; Schwabe radca nadzwyczajny, lekarz J. C. M. W. Xiężnej sasko-wejmarskiej; Walerjan Kleszczyński kommissarz obwodu sieradzkiego; Józef Radziński kommissarz skarbowy województwa kaliskiego; Alojzy Milewski radca prawny tejsz kommissji; Jan Korwin Bromirski adjunkt sekcji oświecenia tejsz kommissji. *Kawalerami tegoż orderu IV klasy*: Fölkersam assessor kolegi przy misji J. C. K. M. w Berlinie; baron d'Egloffstein porucznik ze służby J. C. M. W. xięcia sasko-wejmarskiego.

— J. K. M. Panujący xiążę, i J. C. K. Wielka Xiężna sasko-wejmarscy, dnia 28 z. m. opuścili Warszawę.

— Ambasador J. C. M. Tatyszczew wyjechał do Wiednia.

— Gdy niedawno w Puławach przejeżdżający aktorowie przedstawili komedjo-operę *Szkoda Wąsów*, w scenie w której *Stary Anzelm* ze łzami mówi: »trudno teraz gdzie znaleźć pamiątki przypominające sławne czyny naszych przodków» zmienił mowę rozczulenia i zawołał z radością: »ale nie... zebrała je czcigodna Xiężna i troskliwie zachowuje w drogim przybytku, który późni potomkowie z uwielbieniem widzieć będą.» Na te słowa powstały długo trwające oklaski i wszyscy obecni z uszanowaniem zwrócili oczy na szanowną właścicielkę Sybilli.

— Zdarzyło się nam słyszyć, że gazety warszawskie za wiele w ostatnich czasach zajmowały się koncertami, teatrem i aktorami. Zarzut ten zdaje się być nieustusnym. Artykuły i spory jakieśmy czytali, miały zawsze za przedmiot sztukę i instytucję teatralną. Obiedwie nie są w społeczeństwie rzeczą największej wagi, ale ani wątpić, że są godne aby się niemi dzienniki zajmowały. Przekonały się o ważności ich stanowiska, wszystkie rządy krajów cywilizowanych, i już to przez zakładanie szkół muzycznych i dramatycznych, już przez bezpośrednią opiekę, przykładają się do ich wzrostu. U nas tym mniej powinny być obojętne, że wszystko, co się nazywało sztuką, nieustannie przez długi czas było zapomniane, wzgardzone, sobie samemu zostawione. Teatr mianowicie, wpływa na kształcenie smaku widzów, na ich obyczaje, upowszechniając twory poetów dramatycznych. A toli, aby godnie cel ten osiągał, w widzach obudzał i utwierdzał upodobanie, potrzebuje wiernego oddania tego, co było myślą i uczuciem poety, potrzebuje zatem dobrych aktorów. Nie dziw więc, że dzienniki napomnęły potrzebę starania się o dobrych artystów; nie dziw że dzieląc z publicznością zdanie o P. Nowakowskim, życzyły go dla sceny ojczyźnej i o potrzebie tej uwiadomiły swych czytelników. Inna okoliczność w ściłym związku z teatrem zostająca, powinaby również dzienniki zatrudnić. Jak powodzenie wszystkiego, tak i powodzenie teatru, zależy zupełnie od dyrekcji, od osób którym kierunek jest powierzony. Przez uszanowanie dla prawdy należy powiedzieć, że w ostatnich latach dyrekcja teatru pod dwojakim tym względem więcej uczynić, może nie mogła. Została finansowo w najgorszym stanie i cały teatr bliski upadku. Uporządkowała pierwsze, podniosła drugi, mianowicie część baletową do takiego stopnia, iż teatr nasz z sławniejszymi teatrami iść może w tym względzie w zawody; pomnożyła liczbę osób do teatru należących; zbagaciła teatr nowymi i pięknymi dekoracjami; wystawiła kilkanaście sztuk nowych, i czyniła nadzieję ciągłego postępu, bo *nervus* wszystkiego, dochód, dobrze był administrowany. Nie wiemy, jak wielki w tej zastudze udział miał P. Dmuszewski, ale wiemy, że należy do dyrekcji, która zastugę tę położyła. Z łalem więc dowiadujemy się, że mąż ten postanowił złożyć obowiązki, jakie pełnił dotychczas z chlubą dla siebie, a pożytkiem teatru, i nie wahamy się wynurzyć życzenie, aby nie opuszczał jeszcze zawodu, który mu jedna szacunek miłośników sceny ojczyźnej.

— Kawaler Paganini obiecuje w wigilję swojego wyjazdu to jest w piątek, dać jeszcze jeden koncert.

— Panna Jozefina Berejkówna miała na koncercie który na dzień 20 czerwca, w teatrze pałacu saskiego był zapo-

wiedzianny, licznych słuchaczy; cała publiczność, znawcy i nieznawcy, hucznymi i częstemi oklaskami oddali sprawiedliwość talentowi tej czternastoletniej wirtuożki na fortepianie.

— W tych dniach przybył do Warszawy osobliwszy kaleka. Wieśniak z okolic miasta Końskie, mający lat około 40, przed 10 laty cierpiał niezmierny ból głowy, oczy mu zaczęły puchnąć, poczem zupełnie wypłynęły, nos odpadł, usta się zrosły, i teraz między zwykłym miejscem ust i nosa, ma otwór którym wkłada pokarm, aresztą twarz przedstawia okropny widok.

— *Licytacja.* — Dnia 3 b. m. o godzinie 10 rano w Warszawie przy ulicy Powązkowskiej Nro 22, meble i sprzęty gospodarskie; i tegoż dnia na targu Muranów o godzinie 3ciej po południu, koń i bryczka przez publiczną licytację sprzedawane zostaną. — W Warszawie dnia 1 lipca 1829 r. — Fr. Rydecki K. S.

— *Skład muzyczny Magnusa przy ulicy Miodowej.* W tym składzie wyszły świeżo: Msza święta na organi 3 głosy przez rektora Elsnera, cena złp. 5. — Polonez z motywów Lipińskiego z portretem jego bardzo podobnym, przez K. Maguns, cena złp. 2. — Walc przez Nepilego, cena złp. 1.

— *Pamiętnika warszawskiego umiejętności zeszyt czerwcowy* wyszedł z druku; zawiera: — Rozbiór dzieła: Kurs poezji przez Józefa Korzeniowskiego, w Warszawie 1829. — O handlu po upadku państwa rzymskiego i u Arabów; przez J. H. — O wschodnich żyjących językach w Polsce, przez S. R. — O marmurach z świątyni Pantheonu w Atenach, list z Londynu. — *Nowe dzieła:* — 1. Dziesięć upłynionych wieków dawniej Polski czyli Chronologia do obrazu dziejów Polskich, przez Joach. Lelewela, w Warszawie 1829. — 2. Wspomnienia zgonu zasłużonych w narodzie Polaków, przez Eustachego Maryńskiego, w Warszawie 1829. — Historia obyczajów i instynktu zwierząt przez P. Virej tłumaczona z francuskiego przez A. Kościńskiego; 2 tomy, w Warszawie 1828, recenzja A. Wagi (dokończenie). — Doświadczenie nad siłą zamrażającą wody czynione zeszłej zimy w Warszawie, przez S. K. — Kilka słów o urządzeniu szpitalu w Monachjum, z listu St. Zawadzkiego. — Botaniczne ogrody w Warszawie w roku 1653. — Środek zaradczy przeciw trującemu działaniu kwasu wodorotlenego. — Fosfor i siarka ciężkie w temperaturze zwyczajnej. — Nowa teoria lampy Davyego. — Nowy metal. — Okówek sztuczny. — Sposób nadawania pięknego koloru wyrobom złotym — Wspomnienie o Fresnelu. — Osobliwy skutek oporu powietrza w rurach; przez F. P. — Wiadomość o planimetrze P. Zareby; przez S. R. — Wpływ znaków w rozumowaniu matematycznym. — O stosunku koła do jego średnicy. — O nieużyteczności tam nadrzecznych w czasie wielkich wylewów; przez P. Lange. — Dostarczenia meteorologiczne Obs. Astr. Warsz. z miesiąca maja. — Spis rzeczy w tomie II. zawartych. —

Prenumerata na *Pamiętnik umiejętności* wynosi w Warszawie rocznie 38 złp., kwartalnie 10 złp.; na prowincji z opłatą pocztową rocznie 42 złp., kwartalnie 11 złp. Przyjmuje się prenumeratę u wydawców, w księgarniach, Glücksberga i Brzeziny, w kantorach Gałęzowskiego i Ciechanowskiego; na prowincji na wszystkich urzędach i stacjach pocztowych. W tychże miejscach dostać można wyszłych dotąd zeszytów po cenie prenumeraty.

Spis osób utrzymujących to pismo przez ciąg roku całego, umieszczony będzie przy ostatnim z tego roku zeszycie, to jest grudniowym.

— Wczoraj ciepła stopni 15.

ANGLJA. — Z Londynu, d. 20 czer. — Lord Eldon, gorliwy obrońca protestantyzmu, otrzymał z rozmaitych hrabstw listy dziękczynne i podarunki za stałą opozycję przeciw bilowi emancypacyjnemu. Między innemi kilku ubogich pastorów w hrabstwie Cheshire przysłało mu ser. 100 funtów wazacy; rzeźnik w hrabstwie Wallis obdarzył go skopem tłustym i załączył list z oświadczeniem żalu że na kosztowniejszy dar zdobyć się nie może.

— P. Sarmento przywiózł do Londynu wiadomość, że Don Pedro potrzebuje całej swojej władzy aby przytłumić w Brazylii ducha republikanckiego. Członkami reencji portugalskiej na wyspie Terceira, mianował margrabiego Palmella, Valença i jen. Guerres.

— W londyńskiej gazecie literackiej, czytamy następujący artykuł: „Zdaje się, iż Hiszpania obudza się nakoniec z głębokiego uspienia, w którym pogrążona była od lat 200. Tak pomyślną zmianę w charakterze kraju, winna szczególniej utracie drogich kruszców i południowo-amerykańskich osad. Niedawno wyszło w Madrycie dzieło, zachęcające do zawiązywania towarzystw w celu zakładania kopalni węgla i ludwisarni, oraz budowania machin parowych, zaprowadzania kolei żelaznych, stawiania mostów, kończenia kanałów w Kastylji i Arragonji, nakoniec utrzymywania lasów i podnoszenia rolnictwa; słowem, do wznoszenia wszelkich odnóg handlu i przemysłu. Szlachta hiszpańska, od dawna przeciwna podobnym zakładom, przyjmuje teraz z zapałem podobne propozycje.

FRANCJA. — Z Paryża dnia 20 czerwca. — Dziennik Narad umieścił w całości mowę wicehrabiego Chateaubriand, mianą na posiedzeniu izby parów dnia 15 czerwca z powodu żądanej przez ministrów dopłaty na wydatki wydziału spraw zagranicznych w r. 1828. Wicehrabia bronił wydział spraw zagranicznych przeciw zarzutowi, jakoby onego budżet, za wielką obejmował sumę. Od Ludwika XIV kosztą tego wydziału pomnażały się więcej, niż od czasu restauracji. Pod rządem Napoleona, sprawy zagraniczne kosztowały Francję więcej niż teraz, pomimo, że mógł mnić na ten cel wydawać, kiedy dla podbijania królestw po kilkakroć sto tysięcy nadzwyczajnych posłów zagranicę wysyłał. Mówca sądził, że Francja obejdzie się z czasem zupełnie bez nadzwyczajnych posłów. Przy końcu tak powiedział: „Nie mogę zejść z tej mównicy, iżbym nie powiedział kilka słów o teraźniejszym położeniu Francji i nie wziął jej obrony przeciw potwarzy i chęci jej potwarzania. Francja posiada wszelkie żywioły szczęścia; wiemy tylko o naszej sile i kierujmy nią zręcznie, a dojdziemy do wysokiego przeznaczenia naszego. Jeśli Francja spoczywa, pokazała pod Nawarynem, że się wzniesie umie. Ogrę nasz broni teraz zwalisk Sparty, a mocarstwa, które wzięły na siebie pośrednictwo, z radością zapewne ujrzą oswobodzone owe drugie miasto Hellenów, któremu świat winien tyle cudotworów. Czémże byłaby Grecja bez równin maratońskich, bez Termopilów? Tém, czém Francja bez Paryża, bez swych nieśmiertelnych pomników, bez grobów swych wielkich mężów, bez pól swojej niepodległości, swoich zwycięstw i swojej sławy. Przed 23 laty powiedziałem: „Peloponez jest pustynią; ujrzysz tam tylko ogniem i mieczem zniszczone siedziby. Częstookroć przez 15 godzin podróżowałem, nie napotkawszy ani je-

anego domu. Krzyżująca dowolność i uciemiężenie, dopętniają zniszczenia rolnictwa i życia. Attika muićj wprawdzie jest nędzną, ale również ujarzmioną. Ateny zostają pod bezpośrednią opieką naczelnika czarnych rzeźnic serajowych. Dowódca turecki zastępuje potwór protektora ludu Solona, mieszka w warownym zamku, pełnym dzieł mistrzowskich Fidjasa i Iktinosa, nie zapytując, jaki naród zostawił te rozwaliny, nie wychodząc z domu swego, wystawionego z pomników perykleskich. Nędza ta, której obraz przed 25 laty kreśliłem, znacznie się powiększyła od owego czasu; sądzicie M. Panowie, czy nie czas już, położyć koniec tylu cierpieniom. Wiem, iż są ludzie, którzy woła w służbie tyranstwa otrzymać fu-tro honorowe, jak ubogą czapkę grecką w szeregach obrońców uciśnionej wolności. Barbarzyństwo usforowane, mylnie uważane za cywilizację, ma swych obrońców; chorągiew Machometa chrześcijańskich szermierzy, despotyzm swoich eunuchów, religja swoich renegatów. Grecja błagała o pomoc mocarstw europejskich, krwią zbryzgana sierota starożytniej cywilizacji, nienadaremnie udawała się do wdzięczności tegoczesnej oświaty. Ileż to winniśmy tej nauczycielce rodu ludzkiego! *Recreaverunt vitam, legesque rogarunt.* Czémże byliśmy, kiedy grecy osadnicy nauki i sztuki w jednym zakątku Galji zaszczipiali? A dzisiaj nie ma nad nas w świecie narodu wolniejszego i światlejszego; nie będzie nad nas potężniejszego, jeśli nas wszystkich skojarzy wielki interes narodowy. Dumny moja ojczyznę, z radością spostrzegam, jaki szacunek obudza ona zagranicą, jaką miłością napawa. Gdyby nas zmusić miały do zużyczenia stanowiska, zdarzenia równie nieprzewidziane, jak niezadające się nam zagrażać, wtenczas waleczny i wierny naród otoczy Karola X. Wszakże, dzięki Bogu inaczej mają się rzeczy. Wysoka mądrość naszego monarchy, zgoda pomiędzy gabinetami, umiarkowanie monarchów europejskich, świeże jeszcze wspomnienia klęsk wojny, wysilenie ludów i teraźniejsza dążność obyczajów, więcej jeszcze przykładają się do utrzymania pokoju, niż wyczerpanie skarbów i brzemię długów publicznych. Ale należy, aby wiedziano, iż gdy dla pokoju wszelką ponosimy ofiarę, zgodną z honorem narodowym, zarazem i niezmiyszany i spokojnym wzrokiem spoglądać możemy na wszelkie nastąpić mogące wypadki, że znamy nasze wielkie zasoby, że posiadamy uczucie naszej potęgi, i że polityka nasza, właśnie jest naszą i nigdy nie podda się obcej. Zacni panowie, wybaczenie, że tak długo uwagę waszą zatrzymywałem. Widzieliście, że zajęcie się moje Grecją, poprzedziło teraźniejsze okoliczności. Jaki byłem przed 23 laty, taki jeszcze dzisiaj jestem. Przekonanie moje nigdy się nie zmieni. Wolalbym raczej tysiącokrotnie wyrzec się wszelkich zaszczytów światowych, jak na chwilę zaniechać obrony religji, nieszczęścia i wolności, albo być nieczułym na widok cierpień bliźnich, albo tłumić w sercu wrodzoną mi miłość zaszczytu tronu i niepodległości Francji. Powracam teraz od rozwalin Grecji, do zwalisk Rzymu, a i te będą do mnie mówiły o wielkości mojej ojczyzny."

— Donoszą z Nawarynu, pod d. 19 maja: marszałek Maison popłynie wkrótce do Francji. Powrócił z podróży po Morei i miał początkowo zamiar dojechać do Eginu, ale szczególny wypadek zmienił jego zamiar. Między Koryntem i Megarą stanął na nocleg w wiosce z kilku nędznych chat złożonej; tamtejsi mieszkańcy

uwiadomili go, że w okolicy mnóstwo pokazuje się wilków i radzili mu, aby był ostrożnym. Marszałek kazał pomieścić w szczupłym miejscu swoje konie, pozapalać ognie i porozstawiać warty. Około północy gromada wilków napadła na konie, zrobił się hałas, warty dały ognia, i tak konie, jak wilki pouciekały ze strachu. Przez kilka dni szukano koni i sprowadzono je, oprócz czterech, które zapewne uległy drapieżnemu zwierzowi. Z powodu tego wypadku, zaniechał marszałek dalszej podróży.

— Jedna z gazet paryżskich zapewnia, że Don Pedro wyznaczył rejencję która działać będzie w imieniu Donny Marji aż do jej pełnoletności. W skutku tego popłynęła ma Donna Marja na wyspę Terceję.

— Tragedja Kazimierza Delavigne p. t. *Marino Faliero*, wyszła z druku u xieggarza Ladvocat. Rozkupiono natychmiast 3000 exemplarzy.

PRUSSY. — Mieszkańcy nadodrzańscy ponoszą już od lat trzech wielkie straty przez wylew rzeki. Tego roku, jak ztamtąd pod d. 18 czerwca piszą, ucierpieli najwięcej. Szesnaście tysięcy morgów ziemi zalała Odra w tym miesiącu.

— Kommissja kąpielna ogłosiła, że pogłoska, jakoby źródło w Cieplicach (Warmbrun) przez trzęsienie ziemi własności swoje straciło, jest zupełnie bezzasadna.

— W ciągu maja zawinęło do portu Piławskiego 102 okrętów, odpłynęło z niego 138 okr., z których 113 ze zbożem. Do Kłajpedy zawinęło w ciągu maja 254 okr., odpłynęło z portu tego 188 okr. z których 6 ze zbożem, a 15 z lmem.

— Z Lignicy piszą o szczególniejszym poruszeniu góry: Przy wsi Pojdryc, nad Bobrem, niedaleko Naumburga, powierzchnia ziemi jest gorzysta i leśna. Na niej w miejscu gdzie mnóstwo jest źródeł, oddzieliła się masa ziemi od 40 do 50 stóp szeroka i 8 do 10 stóp gruba, następnie podniosła się i ze wszystkimi na niej znajdującymi się krzakami i drzewami, nawet wielkimi dębami, spuszcza się na dół z góry i już oddaliła się z miejsca blisko 200 kroków.

— W Berlinie odbito medal na pamiątkę bitwy pod Szumłą d. 11 czerwca stoczonej.

— Instytut arbitrów, albo sędziów pokoju w Litwie, pisze jedna z gazet berlińskich, okazał się w r. z. bardzo pożytecznym. Z 1659 spraw spornych, reponowano 49, ugodzono 1163, nie było do ugodzenia 257, nieugodzonych 157.

— Dzień 17 maja, mówi też sama gazeta będzie, przypominał pamiętne zdarzenia: 1) Obsaczenie twierdzy Systrji. 2) Bitwę pod Eski-Arnautlar. 3) Rozruchy w Chrystjanji. 4) Wjazd N. N. Cesarstwa rosyjskiego do Warszawy. 5) Zgon królowy hiszpańskiej. 6) Wzięcie Misso-longi.

WIDOWISKA W STOLICY.

TEATR NARODOWY. Dziś opera: *Jan z Paryża*.

GABINET TOPOGRAFICZNY w salach redutowych.